

I. DISPOSICIONS GENERALS

BANC D'ESPANYA

17286 *Circular 4/2019, de 26 de novembre, del Banc d'Espanya, a establiments financers de crèdit, sobre normes d'informació financera pública i reservada, i models d'estats financers.*

Índex

- Títol preliminar. Disposicions generals.
- Norma 1. Àmbit d'aplicació i objecte.
- Títol I. Informació financera pública.
 - Capítol I. Contingut de la informació financera pública.
 - Norma 2. Comptes anuals individuals.
 - Norma 3. Comptes anuals consolidats.
 - Norma 4. Contingut dels comptes anuals individuals i consolidats.
 - Norma 5. Estats financers públics individuals.
 - Norma 6. Estats financers públics consolidats.
 - Capítol II. Criteris de reconeixement, valoració, presentació i informació per incloure en la memòria.
 - Norma 7. Característiques i elements de la informació financera.
 - Norma 8. Criteris de reconeixement, valoració, presentació i informació per incloure en la memòria.
 - Títol II. Informació financera reservada.
 - Capítol I. Criteris d'elaboració.
 - Norma 9. Criteris de reconeixement, valoració, presentació i desglossament.
 - Norma 10. Sectorització de saldos personals segons titulars.
 - Capítol II. Estats reservats que s'han de remetre al Banc d'Espanya.
 - Norma 11. Estats financers reservats individuals.
 - Norma 12. Estats financers reservats consolidats.
 - Norma 13. Estats reservats relatius als requeriments estadístics de la Unió Econòmica i Monetària.
 - Títol III. Desenvolupament comptable intern i control de gestió.
 - Norma 14. Desenvolupament comptable intern i control de gestió.
 - Títol IV. Presentació d'informació financera al Banc d'Espanya.
 - Norma 15. Presentació de comptes anuals, estats i altra informació financera al Banc d'Espanya.
 - Disposició addicional única. Previsions amb finalitats de supervisió prudencial.
 - Disposició transitòria primera. Aplicació per primera vegada d'aquesta Circular als comptes anuals.

Disposició transitòria segona. Aplicació per primera vegada d'aquesta Circular als estats financers públics.

Disposició transitòria tercera. Aplicació per primera vegada d'aquesta Circular als estats financers reservats.

Disposició final única. Entrada en vigor.

I

Aquesta Circular, que constitueix el règim comptable dels establiments financers de crèdit, determina els documents que aquests establiments i els seus grups han de publicar, així com les normes de reconeixement, valoració, presentació, informació per incloure en la memòria i desglossament que s'han d'aplicar en la seva elaboració, incloent-hi els models d'estats financers públics i reservats.

D'acord amb el títol II, sobre el règim jurídic dels establiments financers de crèdit, de la Llei 5/2015, de 27 d'abril, de foment del finançament empresarial, aquesta Circular pren com a referència la normativa comptable de les entitats de crèdit, i fixa uns criteris anàlegs als d'aquestes o bé remet directament a les normes de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, a entitats de crèdit, sobre normes d'informació financera pública i reservada, i models d'estats financers. Les diferències en la naturalesa, l'escala i la complexitat de les activitats dels establiments respecte a les entitats de crèdit es tradueixen en un règim simplificat de requeriments d'estats financers, format per un subconjunt dels estats financers públics i reservats de les entitats de crèdit, en alguns casos, amb menys freqüència d'enviament o més termini màxim de remissió.

Aquest enfocament és coherent amb el règim comptable previ dels establiments financers de crèdit, que, mentre tenien la condició d'entitats de crèdit, van aplicar fins al desembre de 2013 la normativa comptable d'aquestes últimes, si bé gaudien d'uns requeriments simplificats d'estats financers. Des del gener de 2014 –data en què van perdre la condició d'entitats de crèdit, en virtut del Reial decret llei 14/2013, de 29 de novembre, de mesures urgents per a l'adaptació del dret espanyol a la normativa de la Unió Europea en matèria de supervisió i solvència d'entitats financeres–, els establiments han mantingut de manera transitòria el seu règim comptable previ, incloses les simplificacions esmentades en matèria d'estats financers. Amb l'aprovació d'aquesta Circular, es dona per conclòs el règim comptable transitori esmentat, que queda substituït per una normativa específica.

Aquesta nova Circular, que constitueix el desplegament del Codi de comerç per a aquests establiments, manté la convergència de la normativa comptable nacional amb les normes internacionals d'informació financera adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE), de conformitat amb el que disposa el Reglament (CE) núm. 1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de juliol de 2002, relatiu a l'aplicació de normes internacionals de comptabilitat (Reglament NIC). D'aquesta manera, el Banc d'Espanya dona continuïtat a l'estratègia de compatibilitat del règim comptable de les entitats supervisades amb els criteris comptables més avançats de les NIIF-UE, i respecta els principis del Codi de comerç. En particular, s'incorporen a la normativa comptable dels establiments els criteris de la NIIF-UE 9, sobre instruments financers, inclòs l'enfocament de pèrdua esperada per a l'estimació de les cobertures per risc de crèdit.

II

Aquesta Circular consta de quinze normes, una disposició addicional, tres disposicions transitòries i una disposició final.

El títol preliminar, que inclou una única norma, determina l'àmbit subjectiu d'aplicació de la Circular –establiments financers de crèdit, grups d'establiments financers de crèdit i grups consolidables d'establiments financers de crèdit– i aclareix si, en l'elaboració de la informació financera pública i reservada, s'ha d'aplicar aquesta Circular o directament les NIIF-UE.

La informació financera individual s'ha de confeccionar aplicant-hi els criteris comptables d'aquesta Circular. Les NIIF-UE són d'aplicació directa en la confecció de la informació financera consolidada dels grups d'emissors de valors, d'acord amb el Reglament NIC, i dels grups que no hagin emès valors que optin per aquestes, d'acord amb l'article 43 bis del Codi de comerç. Per tant, la informació financera consolidada dels grups que apliquin directament les NIIF-UE queda fora de l'àmbit dels criteris comptables d'aquesta Circular relatius al reconeixement, la valoració, la presentació i la informació per incloure en la memòria. Els grups restants han de confeccionar la seva informació financera consolidada aplicant-hi els criteris comptables d'aquesta Circular. No obstant això, tots els grups estan subjectes a les especificitats que recull aquesta Circular en termes de models d'estats financers públics i reservats, desglossaments de la informació, freqüència i termini de remissió.

En tot cas, com s'ha assenyalat, els criteris relatius al reconeixement, la valoració, la presentació i la informació per incloure en la memòria que recull aquesta Circular per als establiments són idèntics als que requereix la Circular 4/2017, de 27 de novembre, per a les entitats de crèdit. Per tant, el Banc d'Espanya entén que són plenament aplicables als establiments esmentats les consideracions que assenjala el preàmbul de la Circular 4/2017 esmentada en relació amb el compliment dels criteris comptables que s'hi recullen per part dels grups que apliquin directament les NIIF-UE.

El títol primer, sobre informació financera pública, consta de dos capítols. El capítol primer, que inclou cinc normes, determina els documents que s'han de publicar (els comptes anuals, l'informe de gestió i l'informe d'auditoria) i uns requeriments generals sobre el contingut dels comptes anuals, individuals i consolidats. Independentment de les seves obligacions de formular els comptes anuals, els establiments han de publicar, periòdicament, els models d'estats financers públics individuals i consolidats que estipula aquesta Circular. El capítol segon, que inclou dues normes, conté una remissió a la Circular 4/2017, de 27 de novembre, per a les normes de reconeixement, valoració, presentació i desglossament de la informació en la memòria dels comptes anuals.

El títol segon, sobre informació financera reservada, consta de dos capítols. El capítol primer, que inclou dues normes, estableix que els grups estan subjectes a les especificitats que recull aquest títol, independentment del fet que apliquin els criteris comptables d'aquesta Circular o directament les NIIF-UE. El capítol segon, que inclou tres normes, recull les especificitats dels estats reservats –individuals, consolidats i relatius als requeriments estadístics de la Unió Econòmica i Monetària (UEM)– en termes de models, desglossaments, freqüència i termini de remissió.

El títol tercer, sobre desenvolupament comptable intern i control de gestió, i el títol quart, sobre presentació d'informació financera al Banc d'Espanya, inclouen tots dos una norma que remet a la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

La disposició addicional única estableix que la remissió a l'annex 9 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, feta en aquesta nova Circular ho és només pel que fa a criteris comptables, i no pel que fa a determinades previsions sobre la gestió del risc de crèdit i contrapart amb finalitats de supervisió prudencial.

La disposició transitòria primera és aplicable als comptes anuals de l'exercici 2020, i a la informació comparativa de l'exercici 2019 que s'ha d'incloure en aquests comptes. Aquesta disposició transitòria primera permet –per remissió a la Circular 4/2017, de 27 de novembre, i a la Circular 2/2018, de 21 de desembre, per la qual es modifiquen la Circular 4/2017, de 27 de novembre, i la Circular 1/2013, de 24 de maig, sobre la Central d'Informació de Riscos– que la primera aplicació dels nous criteris comptables l'1 de gener de 2020 es faci de manera retroactiva, com si els nous criteris s'haguessin aplicat sempre, o optar per un règim amb diverses simplificacions, en què els ajustos s'efectuen contra reserves en la data de la primera aplicació.

Els establiments han d'aplicar als instruments financers, les cobertures comptables, els actius tangibles, les existències, els actius no corrents mantinguts per a la venda, i les comissions i altres ingressos, el règim transitori de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, si bé adaptant les dates del règim transitori esmentat a la d'entrada en vigor d'aquesta

nova Circular (1 de gener de 2020). Per a les operacions d'arrendament, els establiments han d'aplicar, també adaptant les dates a l'entrada en vigor d'aquesta nova Circular, el règim transitori de la Circular 2/2018, de 21 de desembre. La resta dels efectes en els comptes anuals de la primera aplicació de la nova Circular s'ha de comptabilitzar prospectivament.

No obstant això, es proporciona una simplificació en cas que l'establiment formi part d'un grup d'entitats de crèdit o d'un grup cotitzat en un mercat regulat de la Unió Europea (UE). A aquests establiments se'ls permet que, per a la informació comparativa que es presenti en el primer exercici, optin per prendre com a punt de partida –o per fer ús de– la informació de transició que ja van elaborar en exercicis anteriors, a efectes interns, per a la primera aplicació dels criteris comptables de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, o de les NIIF-UE 9, 15 i 16 en els comptes anuals consolidats del grup més gran al qual pertanyen. D'aquesta manera, en lloc de prendre com a referència l'1 de gener de 2020, els criteris del règim transitori de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, que són equivalents als de les NIIF-UE 9 i 15, es poden aplicar amb referència a l'1 de gener de 2018, i els de la Circular 2/2018, de 21 de desembre, que són equivalents als de la NIIF-UE 16, amb referència a l'1 de gener de 2019.

La disposició transitòria segona regula la presentació d'estats financers públics intermedis durant l'exercici 2020.

La disposició transitòria tercera fixa el règim de la primera aplicació dels nous estats reservats. Els estats reservats relatius als requeriments estadístics de la UEM entren en vigor al gener de 2020. Entre el gener i el maig de 2020, no s'han de remetre estats reservats consolidats i només s'envia un subconjunt reduït dels models d'estats reservats individuals vigents abans de l'entrada en vigor d'aquesta Circular, elaborats amb els nous criteris de reconeixement i valoració. Els primers estats reservats individuals i consolidats que s'han de remetre al Banc d'Espanya d'acord amb la nova Circular –diferents dels estats estadístics de la UEM esmentats– han de ser els del juny de 2020.

Finalment, d'acord amb la disposició final única, aquesta Circular entra en vigor l'1 de gener de 2020.

III

Aquesta Circular atén els principis de bona regulació que exigeix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Respecte als principis de necessitat i eficàcia que estipula la Llei esmentada, aquesta Circular emprèn els canvis necessaris en la regulació comptable dels establiments per donar per conclòs el seu règim comptable transitori, de manera que aquests han d'aplicar els mateixos criteris comptables que les entitats de crèdit.

Quant al principi de proporcionalitat, la Circular es limita a incloure els requisits necessaris per atendre els objectius de convergència amb la normativa comptable de les entitats de crèdit i amb les NIIF-UE, dins del marc del Codi de comerç, sense imposar obligacions addicionals als establiments. Les diferències en la naturalesa, l'escala i la complexitat de les activitats dels establiments respecte a les entitats de crèdit es tradueixen en un règim simplificat de requeriments de models d'estats públics i reservats.

Respecte als principis de seguretat jurídica i eficiència, s'assoleixen perquè aquesta Circular prescriu una regulació comptable estable, predictable, completa i clara per als establiments, que han d'aplicar els mateixos criteris comptables que les entitats de crèdit. Com que la normativa dels establiments és coherent amb la de les entitats de crèdit i amb el marc de les NIIF-UE, s'evita la coexistència de dos marcs comptables diferents en un mateix grup d'entitats de crèdit o en un mateix grup emissor de valors negociats a la UE en què s'integri l'establiment, i es permet que els establiments apliquin els principis comptables més adequats per reflectir les seves activitats.

El principi de transparència s'assoleix a través de la consulta pública prèvia als afectats potencials, fixada per l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, i de l'audiència pública

als interessats, de manera que totes dues formen part del procés de tramitació d'aquesta Circular.

El Banc d'Espanya està habilitat per establir i modificar les normes de comptabilitat i els models dels estats financers públics i reservats dels establiments, d'acord amb el que preveu la disposició addicional tercera de l'Ordre ECE/228/2019, de 28 de febrer, sobre comptes de pagament bàsics, procediment de trasllat de comptes de pagament i requisits dels llocs web de comparació, que al seu torn remet, en el que no preveu expressament, a l'Ordre del Ministeri d'Economia i Hisenda de 31 de març de 1989, per la qual es faculta el Banc d'Espanya per establir les normes comptables de les entitats de crèdit.

L'apartat «Marc general de gestió del risc de crèdit» de l'annex 9 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, al qual remet aquesta Circular, conté determinades previsions sobre la gestió del risc de crèdit i contrapart amb finalitats de supervisió prudencial. La remissió a l'annex 9 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, ho és només pel que fa a criteris comptables, i no pel que fa a les previsions supervisores esmentades. Concretament, dins del «Marc general de gestió del risc de crèdit», les previsions supervisores es recullen en els punts 11 a 17 de l'apartat I.A) «Concessió d'operacions», amb l'excepció de la lletra c) del punt 11, que recull criteris comptables.

Finalment, pel que fa a la informació financera específica que han de publicar els establiments que hagin emès determinats valors i els registres comptables especials associats, l'habilitació del Banc d'Espanya recolza en:

– L'article 21 del Reial decret 716/2009, de 24 d'abril, pel qual es despleguen determinats aspectes de la Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del mercat hipotecari i altres normes del sistema hipotecari i financer, pel que fa als emissors de cèdules o bons hipotecaris.

– L'article 10 del Reial decret 579/2014, de 4 de juliol, pel qual es despleguen determinats aspectes de la Llei 14/2013, de 27 de setembre, de suport als emprenedors i la seva internacionalització, en matèria de cèdules i bons d'internacionalització, pel que fa als emissors de les cèdules i els bons esmentats.

En conseqüència, en ús de les facultats que té concedides, el Consell de Govern del Banc d'Espanya, a proposta de la Comissió Executiva i d'acord amb el Consell d'Estat, ha aprovat aquesta Circular, que conté les normes següents:

TÍTOL PRELIMINAR

Disposicions generals

Norma 1. *Àmbit d'aplicació i objecte.*

1. Aquesta Circular és aplicable, amb l'abast que preveuen els apartats següents, a:

a) Els establiments financers de crèdit que regula l'article 6 de la Llei 5/2015, de 27 d'abril, de foment del finançament empresarial, inclosos els establiments financers de crèdit híbrids caracteritzats en els apartats 2 i 3 de l'article esmentat.

b) Els grups d'establiments financers de crèdit.

c) Els grups consolidables d'establiments financers de crèdit.

Qualsevol referència en la circular a l'«establiment» o els «establiments» s'entén feta a tots els ens abans esmentats.

2. Als efectes d'aquesta Circular, s'entén per:

a) Grups d'establiments financers de crèdit:

i) Els grups l'entitat dominant dels quals sigui un establiment financer de crèdit.

ii) Els grups l'entitat dominant dels quals estigui sotmesa a la legislació espanyola i, o bé tingui com a activitat principal la tinença de participacions en un o més establiments

financers de crèdit que siguin dependents, o bé l'activitat de l'establiment o els establiments financers de crèdit dependents esmentats sigui la més important dins del grup.

b) Grups consolidables d'establiments financers de crèdit: són els grups que han de complir, sobre base consolidada o subconsolidada, els requisits prudencials que estableix el Reglament (UE) núm. 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2013, sobre requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió, i pel qual es modifica el Reglament (UE) núm. 648/2012, de conformitat amb l'article 57 de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit, amb l'article 12 de la Llei 5/2015, de 27 d'abril, i amb la seva normativa de desplegament.

En els grups que siguin simultàniament grup d'establiments financers de crèdit i grup d'entitats de crèdit, segons es defineix en la lletra a) de l'apartat 2 de la norma 1 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, a entitats de crèdit, sobre normes d'informació financera pública i reservada, i models d'estats financers, o grup consolidable d'establiments financers de crèdit i grup consolidable d'entitats de crèdit, segons es defineix en la lletra b) de l'apartat 2 esmentat, preval la segona consideració i se'ls aplica la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

3. Les normes que conté el títol I d'aquesta Circular constitueixen el desplegament i l'adaptació de les normes comptables que estableix el Codi de comerç, aplicables als establiments financers de crèdit i als grups d'establiments financers de crèdit.

En el cas dels grups, s'ha de tenir en compte que, d'acord amb el Reglament (CE) núm. 1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de juliol de 2002, relatiu a l'aplicació de normes internacionals de comptabilitat, les normes internacionals d'informació financera adoptades per la Unió Europea són d'aplicació directa als estats financers consolidats públics dels grups d'establiments financers de crèdit emissors de valors. També, com preveu l'article 43 bis del Codi de comerç, les normes internacionals esmentades són d'aplicació directa als restants grups d'establiments financers de crèdit que optin per aquestes.

Així mateix, les normes comptables aplicables per a la formulació dels comptes anuals individuals i consolidats, d'acord amb el que estableixen els paràgrafs anteriors, s'han d'utilitzar en l'elaboració dels estats financers públics corresponents a què es refereixen les normes 5 i 6 d'aquesta Circular, amb les especificitats en termes de models, desglossaments, freqüència i termini de remissió que estableixen les normes esmentades.

4. Les normes que conté el títol II d'aquesta Circular són aplicables als estats financers reservats individuals dels establiments financers de crèdit, així com als estats financers reservats consolidats dels grups consolidables d'establiments financers de crèdit.

Els criteris comptables per a l'elaboració d'aquests estats reservats individuals i consolidats són els aplicables per a l'elaboració dels estats financers públics corresponents, d'acord amb el que estableix l'apartat 3 anterior, amb les especificitats en termes de models, desglossaments, freqüència i termini de remissió que estableix aquest títol II.

5. La norma que compon el títol III d'aquesta Circular, sobre el desenvolupament comptable intern i de control de gestió que és necessari per a l'elaboració i la formulació de la seva informació financera pública i reservada, és aplicable a tots els establiments de l'apartat 1 d'aquesta norma.

6. La norma que compon el títol IV d'aquesta Circular, sobre presentació d'informació financera al Banc d'Espanya, és aplicable a tots els establiments de l'apartat 1 d'aquesta norma.

TÍTOL I

Informació financera pública

CAPÍTOL I

Contingut de la informació financera pública

Norma 2. *Comptes anuals individuals.*

Els establiments financers de crèdit han de formular els seus comptes anuals individuals aplicant-hi el que disposa aquest títol i els han de publicar juntament amb els informes de gestió i d'auditoria corresponents. Els establiments financers de crèdit no poden formular comptes anuals abreujats.

Norma 3. *Comptes anuals consolidats.*

1. Un grup d'establiments financers de crèdit està format per una entitat dominant i totes les entitats dependents, d'acord amb el que preceptua l'apartat 1 de la norma 43 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

2. Qualsevol entitat dominant d'un grup d'establiments financers de crèdit ha de formular comptes anuals consolidats, sense perjudici del que disposa l'apartat següent. L'entitat dominant ha de publicar els comptes anuals consolidats, juntament amb els informes de gestió consolidats i d'auditoria corresponents.

3. No obstant el que disposa l'apartat anterior, no és obligatori elaborar comptes anuals consolidats quan es doni alguna de les circumstàncies que preveu l'apartat 3 de la norma 3 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

Norma 4. *Contingut dels comptes anuals individuals i consolidats.*

1. Els comptes anuals individuals i consolidats dels establiments comprenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria. Aquests documents, que formen una unitat, han de mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, dels resultats i dels fluxos d'efectiu de l'establiment financer de crèdit o del grup.

L'estat de canvis en el patrimoni net consta de dues parts:

a) L'estat d'ingressos i despeses reconeguts, que, partint del resultat de l'exercici, detalla els ingressos i les despeses que, d'acord amb aquesta Circular, no s'hagin d'imputar en el compte de pèrdues i guanys, sinó en «un altre resultat global».

b) L'estat total de canvis en el patrimoni net, que inclou totes les variacions que es produeixin en el patrimoni net, i informa detalladament de les transaccions o els esdeveniments que l'afectin i que no tinguin reflex en el compte de pèrdues i guanys ni en l'estat d'ingressos i despeses reconeguts.

2. El balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat d'ingressos i despeses reconeguts, l'estat total de canvis en el patrimoni net i l'estat de fluxos d'efectiu dels comptes anuals individuals s'han d'ajustar als models que conté l'annex 1 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre; els dels comptes anuals consolidats s'han d'ajustar als models de l'annex 3 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

Quan es formulen els comptes anuals, les partides dels estats no es poden agrupar. No obstant això, es poden suprimir quan no presentin dades, i es poden desglossar quan es consideri necessari per mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, dels resultats i dels fluxos d'efectiu.

3. La memòria ha de completar, ampliar i comentar la informació que contenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net i l'estat de fluxos d'efectiu.

4. En cadascuna de les partides i els imports dels comptes anuals hi han de figurar, a més de les xifres de l'exercici que es tanca, les corresponents a l'exercici immediatament anterior. Quan aquestes xifres no siguin comparables, s'ha d'adaptar l'import de l'exercici anterior en els termes que indica la norma 17 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, i s'ha d'incloure en la memòria la informació quantitativa i qualitativa necessària per entendre els canvis.

Quan es modifiquin la presentació i la classificació de les partides en els estats, també s'ha de reclassificar la informació comparativa, i en la memòria s'ha de donar informació sobre aquesta reclassificació.

5. Els establiments han d'ajustar l'exercici econòmic a l'any natural.

6. Els fets posteriors a la data de balanç s'han de tractar d'acord amb el que disposa la norma 9 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

Norma 5. *Estats financers públics individuals.*

1. Independentment de l'obligació de formular i publicar els comptes anuals individuals, els establiments financers de crèdit han de remetre anualment al Banc d'Espanya, per a la seva difusió, els seus estats financers primaris individuals. Aquests comprenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat d'ingressos i despeses reconeguts, l'estat total de canvis en el patrimoni net i l'estat de fluxos d'efectiu individuals. Aquests estats financers primaris s'han d'ajustar als models dels estats PI 1 a PI 5 que conté l'annex 1 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

2. Els estats financers primaris individuals s'han de remetre al Banc d'Espanya, com a màxim, l'últim dia del mes següent a aquell al qual es refereixin.

3. La difusió dels estats financers primaris individuals també la poden fer les associacions professionals corresponents, assenyalant de manera clara i destacada que els estats publicats s'han elaborat aplicant-hi les normes d'aquest títol.

4. Independentment del que assenyalen els apartats anteriors, els establiments financers de crèdit emissors de cèdules o bons hipotecaris han de publicar, almenys per a les dades de cada 30 de juny i 31 de desembre, com a mínim, la informació procedent de les dades del registre comptable especial que regula l'annex 8.1 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, de conformitat amb el que disposa l'article 21 del Reial decret 716/2009, de 24 d'abril, pel qual es despleguen determinats aspectes de la Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del mercat hipotecari i altres normes del sistema hipotecari i financer. Aquesta informació s'ha de publicar ajustant-se al model de l'estat PI 11 de l'annex 1 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

Així mateix, els establiments financers de crèdit emissors de cèdules i bons d'internacionalització han de publicar, almenys per a les dades de cada 31 de desembre, com a mínim, la informació procedent de les dades del registre comptable especial que regula l'annex 8.2 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, de conformitat amb el que disposen l'article 34 de la Llei 14/2013, de 27 de setembre, de suport als emprenedors i la seva internacionalització, i l'article 10 del Reial decret 579/2014, de 4 de juliol, pel qual es despleguen determinats aspectes de la Llei 14/2013, de 27 de setembre, de suport als emprenedors i la seva internacionalització, en matèria de cèdules i bons d'internacionalització. Aquesta informació s'ha de publicar ajustant-se al model de l'estat PI 12 de l'annex 1 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

La informació que descriuen els paràgrafs anteriors s'ha de fer pública no més tard de finals del segon mes següent a aquell al qual corresponguin les dades, pel mateix canal que s'utilitzi per complir les obligacions d'informació que regula la part vuitena del Reglament (UE) núm. 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2013, o al lloc web de l'establiment financer de crèdit.

S'exclouen de les obligacions de publicació els establiments financers de crèdit emissors de cèdules o bons que incorporin la informació que requereix aquest apartat en els seus estats financers individuals intermedis.

5. Addicionalment, els establiments financers de crèdit que hagin emès cèdules o bons hipotecaris han d'enviar semestralment al Banc d'Espanya l'estat PI 11 de l'annex 1

de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, i els que hagin emès cèdules o bons d'internacionalització han d'enviar anualment l'estat PI 12 de l'annex 1 esmentat. Els estats PI 11 i 12 s'han de remetre no més tard de finals del mes següent a aquell al qual es refereixen les dades.

Norma 6. *Estats financers públics consolidats.*

1. Independentment de l'obligació de formular i publicar els comptes anuals consolidats, tots els grups d'establiments financers de crèdit que publiquin els comptes esmentats, així com els que, encara que no ho facin perquè s'acullen al que disposa l'apartat 3 de la norma 3, publiquin sobre base consolidada la informació que regula la part vuitena del Reglament (UE) núm. 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2013, han de remetre anualment al Banc d'Espanya, per a la seva difusió, els seus estats financers primaris consolidats. Aquests comprenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat d'ingressos i despeses reconeguts, l'estat total de canvis en el patrimoni net i l'estat de fluxos d'efectiu consolidats. Aquests estats financers primaris s'han d'ajustar als models dels estats PC 1 a PC 5 que conté l'annex 3 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

2. Els estats financers primaris consolidats s'han de remetre al Banc d'Espanya abans de finalitzar el mes següent a aquell al qual es refereixin.

3. La difusió dels estats financers primaris consolidats també la poden fer les associacions professionals corresponents, assenyalant de manera clara i destacada les normes comptables utilitzades en l'elaboració d'aquests estats, segons el que disposa l'apartat 3 de la norma 1.

4. Quan l'entitat obligada a formular comptes anuals consolidats no sigui un establiment financer de crèdit, l'obligació de remetre al Banc d'Espanya els estats financers primaris consolidats de l'apartat 1 recau en l'establiment financer de crèdit que assenyali el Banc d'Espanya per enviar els estats reservats del grup consolidable. Quan només hi hagi un establiment financer de crèdit en el grup, és aquest el que ha de remetre els estats.

CAPÍTOL II

Criteris de reconeixement, valoració, presentació i informació per incloure en la memòria

Norma 7. *Característiques i elements de la informació financera.*

1. Els comptes anuals i altres estats financers públics han de subministrar informació que compleixi les característiques i les definicions dels elements dels comptes anuals que recullen, respectivament, les normes 7 i 8 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

2. La informació financera s'ha d'elaborar sobre la base de la hipòtesi fonamental d'empresa en funcionament, d'acord amb el que disposa la norma 10 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

Norma 8. *Criteris de reconeixement, valoració, presentació i informació per incloure en la memòria.*

Els establiments han d'aplicar les definicions i els criteris de reconeixement, valoració, presentació i informació per incloure en la memòria que estipulen les normes 11 a 62 i l'annex 9 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

TÍTOL II

Informació financera reservada

CAPÍTOL I

Criteris d'elaboració

Norma 9. *Criteris de reconeixement, valoració, presentació i desglossament.*

1. Els establiments han d'elaborar els estats financers reservats, individuals i consolidats, aplicant-hi els criteris que identifica l'apartat 4 de la norma 1 d'aquesta Circular.

2. La informació s'ha de desglossar d'acord amb els criteris fixats en els apartats 2 a 16 de la norma 64 i en la norma 65 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

Norma 10. *Sectorització de saldos personals segons titulars.*

1. Els establiments han d'incloure en les seves bases de dades, com a mínim, tots els atributs de les persones i operacions amb saldos deutors o creditors necessaris per elaborar els estats públics i reservats, així com les altres informacions que hagin de facilitar al Banc d'Espanya d'acord amb aquesta Circular. L'esquema de sectorització mínima en la base de dades de les persones és el que s'inclou a l'annex 7.1 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

2. En la classificació de les operacions per sector institucional de la contrapart, els establiments han d'utilitzar els criteris que fixen la norma 66 i els annexos 7.2 i 7.3 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

CAPÍTOL II

Estats reservats que s'han de remetre al Banc d'Espanya

Norma 11. *Estats financers reservats individuals.*

1. Els establiments financers de crèdit han d'enviar al Banc d'Espanya els estats reservats següents, amb la periodicitat i el termini de remissió que s'indiquen a continuació per a cadascun:

Estat	Denominació	Periodicitat	Termini màxim de remissió
FI 1	Balanç individual reservat.	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 2	Estat de resultats individual reservat	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 12-1	Moviments en les correccions de valor i provisions per pèrdues creditícies	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 18	Informació sobre les exposicions no dubtoses i dubtoses	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 19	Informació sobre les exposicions reestructurades o refinançades.	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 22	Funcions de gestió d'actius, custòdia i altres serveis. Ingressos i despeses per comissions, desglossats per activitats	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 100-1	Informació addicional sobre determinades partides del balanç. Desglossament de préstecs i avançaments per sector i tipus d'import . .	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 100-2	Informació addicional sobre determinades partides del balanç. Desglossament de préstecs per sector, tipus de producte i finalitat	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 100-3	Informació addicional sobre determinades partides del balanç. Desglossament de dipòsits i valors representatius de deute emesos per tipus d'import.	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 100-4	Informació addicional sobre determinades partides del balanç. Desglossament de dipòsits per sector i tipus de producte	Trimestral.	Fi del mes següent.

Estat	Denominació	Periodicitat	Termini màxim de remissió
FI 100-7	Informació addicional sobre determinades partides del balanç. Desglossament dels avançaments diferents de préstecs i altres passius financers per tipus de producte.	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 100-12	Informació addicional sobre determinades partides del balanç. Informació sobre transferències de préstecs	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 100-14	Informació addicional sobre determinades partides del balanç. Desglossament dels actius tangibles	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 101	Informació sobre préstecs formalitzats, adquirits o qualificats en el mes (negocis a Espanya)	Mensual.	Fi del mes següent.
FI 103-1	Detall de valors. Dades d'emissors	Mensual.	Dia 10 del mes següent.
FI 103-2	Detall de valors. Dades de valors representatius de deute propietat de l'entitat.	Mensual.	Dia 10 del mes següent.
FI 106	Dades bàsiques d'actius adjudicats o rebuts en pagament de deutes	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 130	Desglossament dels préstecs a la resta de la clientela (negocis a Espanya)	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 133	Desglossament dels préstecs i els dipòsits i els seus interessos amb entitats de crèdit i establiments financers de crèdit (negocis a Espanya)	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 138-1	Negocis a l'estranger. Detall per països. Balanç	Semestral.	Fi del mes següent.
FI 138-2	Negocis a l'estranger. Detall per països. Compte de pèrdues i guanys	Semestral.	Fi del mes següent.
FI 142	Dades dinàmiques d'immobles adjudicats o rebuts en pagament de deutes	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 150	Informació addicional sobre determinades partides de l'estat de resultats .	Trimestral.	Fi del mes següent.
FI 160-3	Activitat hipotecària (negocis a Espanya). Préstecs gestionats per l'entitat (excepte els transferits a entitats de crèdit espanyoles)	Semestral.	Fi del mes següent.
FI 162	Lliurament d'habitatges adjudicats o rebuts en pagament de deutes procedents de préstecs a les llars per a l'adquisició d'habitatge (negocis a Espanya)	Semestral.	Fi del mes següent.
FI 180	Informació complementària anual	Anual.	Fi de gener.
FI 182	Aplicació del resultat.	Anual.	Fi de gener.

Les mencions fetes en la taula anterior a l'«entitat» s'entenen fetes a l'«establiment».

2. En la confecció dels estats que inclou la taula de l'apartat anterior s'han d'utilitzar els models que estipula la norma 67 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre. En els estats en què se sol·liciten dades de «negocis totals» i de «negocis a Espanya», segons es defineixen a l'apartat 2 de la norma 64 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, els establiments financers de crèdit que no tinguin sucursals a l'estranger han d'enviar exclusivament una plantilla amb les dades relatives als negocis totals, i els establiments financers de crèdit que tinguin sucursals a l'estranger han d'enviar dues plantilles, l'una per als negocis totals i l'altra per als negocis a Espanya.

3. En la confecció dels estats FI 1, FI 2, FI 12-1, FI 18, FI 19 i FI 22 s'han de tenir en compte els criteris per a l'elaboració dels estats equivalents que regula el Reglament d'execució (UE) núm. 680/2014 de la Comissió, de 16 d'abril de 2014, pel qual s'estableixen normes tècniques d'execució en relació amb la comunicació d'informació amb fins de supervisió per part de les entitats, de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2013.

4. Els estats que inclou la taula de l'apartat 1 els han de remetre tots els establiments financers de crèdit, amb les precisions i excepcions següents:

a) En els estats FI 18 i FI 19 no s'ha d'emplenar el desglossament per sector de la contrapart per als valors representatius de deute.

b) L'estat FI 103-2 s'ha de remetre quan l'import en llibres acumulat dels valors representatius de deute propietat de l'establiment financer de crèdit sigui igual o superior a 10 milions d'euros.

c) L'estat FI 106 s'ha de remetre quan sigui igual o superior a 10 milions d'euros l'import en llibres brut acumulat dels immobles i instruments de capital no cotitzats en un

mercat actiu que s'hagin adquirit per a la cancel·lació, total o parcial, d'una o més operacions registrades comptablement en els llibres de l'establiment financer de crèdit o de les seves societats instrumentals recollides en el punt 2 de la norma primera de la Circular 1/2013, de 24 de maig, sobre la Central d'Informació de Riscos, independentment de com s'hagi adquirit la propietat i de la partida de balanç en què estiguin registrats comptablement (excepte els classificats com a actiu tangible d'ús propi). En aquest estat s'ha d'informar de les dades bàsiques de tots els actius de la naturalesa esmentada, fins i tot dels que estiguin registrats comptablement en altres entitats del mateix grup d'establiments financers de crèdit.

Les dades de l'estat FI 106 s'han d'actualitzar trimestralment per incorporar exclusivament les modificacions de dades, així com les adquisicions i les baixes d'actius que, si s'escau, es produeixin en el trimestre.

d) En l'estat FI 142 s'ha d'incloure la informació dinàmica dels immobles declarats en l'estat FI 106.

e) L'estat 160-3 l'han de remetre els establiments financers de crèdit que tinguin operacions hipotecàries.

5. Als efectes de determinar el compliment dels llindars fixats per als estats FI 103-2, FI 106 i FI 142, les dades que s'han de considerar són les comunicades pels establiments financers de crèdit referides al 30 de juny de 2019. Els establiments financers de crèdit que amb posterioritat assoleixin el llindar per remetre els estats esmentats no els han d'enviar mentre el Banc d'Espanya no els comuniqui per escrit, amb una antelació mínima de sis mesos abans del primer enviament, que els han de remetre. Per fer possible la comunicació esmentada, els establiments financers de crèdit que assoleixin o superin el llindar per remetre els estats FI 103-2, FI 106 i FI 142 amb posterioritat al 30 de juny de 2019 ho han de notificar al Banc d'Espanya. Així mateix, els establiments financers de crèdit que vagin enviant tots o algun dels estats esmentats ho han de continuar fent quan el seu import descendeixi per sota del llindar per a la seva remissió, fins que el Banc d'Espanya els comuniqui per escrit que els han de deixar d'enviar.

Els establiments financers de crèdit que no superin el llindar fixat per als estats FI 103-2, FI 106 i FI 142, i que, per tant, no estiguin obligats a enviar-los al Banc d'Espanya, han de disposar en les seves bases de dades de la informació esmentada.

6. No obstant el que estipulen els apartats 1, 4 i 5, atenent les circumstàncies particulars dels establiments financers de crèdit, en especial el seu perfil de risc i l'import que representi l'activitat de la qual s'ha d'informar en relació amb la seva mida, el Banc d'Espanya pot requerir a un determinat establiment financer de crèdit l'enviament de tots o d'algun dels estats que han de remetre les entitats de crèdit segons el que disposa la norma 67 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre. El requeriment s'ha d'efectuar per escrit, amb una antelació mínima de sis mesos abans del primer enviament, especificant-hi la periodicitat i el termini màxim de remissió amb què l'establiment financer de crèdit ha d'enviar els estats.

Norma 12. *Estats financers reservats consolidats.*

1. Els grups consolidables d'establiments financers de crèdit han d'enviar al Banc d'Espanya els estats reservats següents, amb la periodicitat i el termini de remissió que s'indiquen a continuació per a cadascun:

Estat	Denominació	Periodicitat	Termini màxim de remissió
FC 1	Balanç consolidat reservat	Trimestral.	Fi del segon mes següent.
FC 2	Estat de resultats consolidat reservat.	Trimestral.	Fi del segon mes següent.
FC 40	Estructura del grup	Anual.	Fi de febrer.

2. En la confecció dels estats FC 1, FC 2 i FC 40 s'han d'utilitzar els models i els criteris per a l'elaboració dels estats equivalents que regula el Reglament d'Execució (UE) núm. 680/2014 de la Comissió, de 16 d'abril de 2014.

3. No obstant el que disposa l'apartat 1, atenent les circumstàncies particulars dels grups consolidables d'establiments financers de crèdit, en especial el seu perfil de risc i l'import que representi l'activitat de la qual s'ha d'informar en relació amb la seva mida, el Banc d'Espanya pot requerir a un determinat grup consolidable d'establiments financers de crèdit l'enviament de tots o d'algun dels estats financers que han de remetre els grups consolidables d'entitats de crèdit segons el que disposen el Reglament d'execució (UE) núm. 680/2014 de la Comissió, de 16 d'abril de 2014, i la norma 68 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre. El requeriment s'ha d'efectuar per escrit, amb una antelació mínima de sis mesos abans del primer enviament, especificant-hi la periodicitat i el termini màxim de remissió amb què l'establiment financer de crèdit ha d'enviar els estats.

Norma 13. *Estats reservats relatius als requeriments estadístics de la Unió Econòmica i Monetària.*

Els establiments han d'enviar al Banc d'Espanya els estats reservats que recull la norma 69 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, d'acord amb el que disposa aquesta última.

TÍTOL III

Desenvolupament comptable intern i control de gestió

Norma 14. *Desenvolupament comptable intern i control de gestió.*

Els establiments han de complir els requisits de desenvolupament comptable intern, control de gestió i registres que estipulen les normes 70 i 71 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

TÍTOL IV

Presentació d'informació financera al Banc d'Espanya

Norma 15. *Presentació de comptes anuals, estats i altra informació financera al Banc d'Espanya.*

1. Els establiments han d'enviar al Banc d'Espanya els comptes anuals i els estats públics i reservats que determinen els títols I i II d'aquesta Circular, així com els documents que recullen els apartats 10 a 12 de la norma 72 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

Independentment d'això, el Banc d'Espanya pot exigir als establiments, amb caràcter general o particular, tota la informació que necessiti com a aclariment i detall dels estats anteriors.

2. Els comptes anuals, els estats públics i reservats i l'altra informació financera que s'ha d'enviar al Banc d'Espanya d'acord amb l'apartat anterior s'han de presentar complint els requisits que estableixen els apartats 2 a 13 de la norma 72 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

Disposició addicional única. *Previsions amb finalitats de supervisió prudencial.*

En virtut de la remissió general al règim jurídic de les entitats de crèdit que preveu l'article 7 de la Llei 5/2015, de 27 d'abril, les previsions sobre la gestió del risc de crèdit i contrapart amb finalitats de supervisió prudencial que contenen les lletres a), b), d), e) i f) del punt 11 i els punts 12 a 17 de l'apartat I.A) «Concessió d'operacions» de l'annex 9 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, segueixen sent aplicables als establiments, mentre no es determini una altra cosa en la normativa de desplegament d'aquesta Llei.

Disposició transitòria primera. *Aplicació per primera vegada d'aquesta Circular als comptes anuals.*

1. Els establiments només han d'aplicar aquesta disposició transitòria en els seus comptes anuals individuals i consolidats corresponents a l'exercici 2020.

2. En la informació comparativa de 2019 que s'ha d'incloure en els comptes anuals individuals i consolidats de 2020, els establiments hi han d'aplicar els criteris comptables que recull aquesta disposició transitòria.

3. Els establiments que, de conformitat amb el que disposa la Circular 4/2004, de 22 de desembre, a entitats de crèdit, sobre normes d'informació financera pública i reservada, i models d'estats financers, ja estiguin utilitzant metodologies internes per a l'estimació col·lectiva de les cobertures les poden continuar utilitzant a partir de l'1 de gener de 2020, amb les modificacions necessàries per adaptar-se al que prescriu la present Circular, i sempre que compleixin els requisits de validació continuada que fixen els punts 41 a 43 de l'annex 9 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

Els establiments que, a l'entrada en vigor d'aquesta Circular, l'1 de gener de 2020, vulguin utilitzar per primera vegada metodologies internes per a l'estimació col·lectiva de cobertures han d'haver completat prèviament el procés de validació que preveu el punt 62 de l'annex 9 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, incloent-hi les comunicacions que preveu el punt 63 de l'annex esmentat.

Els establiments que, seguint el que estableix el paràgraf anterior, vulguin completar abans de l'1 de gener de 2020 el procés de validació prèvia per utilitzar metodologies internes per primera vegada en la data esmentada poden documentar un historial de fiabilitat en les estimacions individualitzades i completar les proves d'aquestes metodologies internes mitjançant el contrast de pèrdues reals observades amb anterioritat a la data de la publicació d'aquesta Circular, amb les estimacions de les cobertures que s'hagin obtingut en les dates corresponents en cas que s'hagin utilitzat les estimacions individualitzades i metodologies internes esmentades. La comunicació al Banc d'Espanya de l'inici del període de validació prèvia de les metodologies internes per a l'estimació col·lectiva de les cobertures es pot fer des de l'endemà de la publicació d'aquesta Circular en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

4. Els establiments tenen fins al 31 de desembre de 2020 per completar l'actualització de les valoracions de referència de totes les garanties reals i tots els actius adjudicats o rebuts en pagament de deutes que requereixin taxacions individuals completes, de conformitat amb l'Ordre ECO 805/2003, de 27 de març, d'acord amb el que disposen els punts 78 a 85 i 166 de l'annex 9 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

5. Els establiments disposen fins al 31 de desembre de 2020 per tenir identificats en la seva comptabilitat analítica els costos de finançament, d'estructura i de risc de crèdit, així com, si s'escau, altres tipus de riscos, inherents a cada classe d'operació, d'acord amb l'apartat 4 de la norma 70 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre. L'obligació d'identificar, almenys, els costos de finançament, d'estructura i de risc de crèdit inherents a cada classe d'operació només afecta les operacions concedides a partir de l'1 de gener de 2020.

6. Un establiment que formi part d'un grup d'entitats de crèdit o d'un grup que hagi emès valors negociats en un mercat regulat de la Unió Europea pot optar per aplicar aquesta disposició transitòria a partir de l'1 de gener de 2018 per a l'elaboració de la informació comparativa de 2019 que s'ha d'incloure en els comptes anuals individuals i consolidats de 2020. En aquest cas, l'establiment ha de presentar, a més del balanç a 31 de desembre de 2019, un balanç a 1 de gener de 2019.

Un establiment que hagi optat per aplicar aquesta disposició transitòria a partir de l'1 de gener de 2018 pot continuar utilitzant metodologies internes per a l'estimació col·lectiva de les cobertures a partir de l'1 de gener de 2020 sempre que, per formar part d'un grup d'entitats de crèdit que ja les estigui utilitzant, la informació comparativa que s'ha d'incloure en els comptes anuals individuals i consolidats de 2020 s'elabori usant les metodologies internes esmentades. En tot cas, aquests establiments han de complir els requisits de validació continuada que fixen els punts 41 a 43 de l'annex 9 de la Circular 4/2017, de 27 de novembre.

7. Els establiments han d'aplicar els criteris comptables dels apartats 3 a 6 i 8 a 15 de la disposició transitòria primera de la Circular 4/2017, de 27 de novembre, per als instruments financers, les cobertures comptables, els actius tangibles, les existències, els actius no corrents mantinguts per a la venda, i les comissions i altres ingressos, amb les precisions següents:

a) Les referències a l'1 de gener de 2018 s'entenen fetes a l'1 de gener de 2020 o, si l'establiment opta per aplicar aquesta disposició transitòria a partir de l'1 de gener de 2018, les referències a aquesta última data són aplicables segons s'indica en l'apartat corresponent.

b) Les referències a l'1 de gener de 2017 en l'apartat 4, relatiu a les cobertures comptables, s'entenen fetes a l'1 de gener de 2019 o, si l'establiment opta per aplicar aquesta disposició transitòria a partir de l'1 de gener de 2018, les referències a l'1 de gener de 2017 són aplicables segons s'indica en l'apartat corresponent.

c) La referència a l'exercici 2018 en l'apartat 6, relatiu a les comissions i altres ingressos, s'entén feta a l'exercici 2020 o, si l'establiment opta per aplicar aquesta disposició transitòria a partir de l'1 de gener de 2018, les referències a l'exercici 2018 són aplicables segons s'indica en l'apartat corresponent.

d) En tot cas, les referències a la memòria dels comptes anuals individuals i consolidats de 2018 en els apartats 8 a 15, relatius a desglossaments d'informació, s'entenen fetes a la memòria dels comptes anuals de 2020.

8. Els establiments han d'aplicar els criteris comptables per als arrendaments dels apartats 1 a 9 de la disposició transitòria primera de la Circular 2/2018, de 21 de desembre, per la qual es modifiquen la Circular 4/2017, de 27 de novembre, a entitats de crèdit, sobre normes d'informació financera pública i reservada, i models d'estats financers, i la Circular 1/2013, de 24 de maig, sobre la Central d'Informació de Riscos, amb les precisions següents:

a) Les referències a l'1 de gener de 2019 s'entenen fetes a l'1 de gener de 2020 o, si l'establiment opta per aplicar aquesta disposició transitòria a partir de l'1 de gener de 2018, les referències a l'1 de gener de 2019 són aplicables segons s'indica en l'apartat corresponent.

b) Les referències al 31 de desembre de 2018 s'entenen fetes al 31 de desembre de 2019 o, si l'establiment opta per aplicar aquesta disposició transitòria a partir de l'1 de gener de 2018, les referències al 31 de desembre de 2018 són aplicables segons s'indica en l'apartat corresponent.

c) Les referències a l'exercici 2019 s'entenen fetes a l'exercici 2020 o, si l'establiment opta per aplicar aquesta disposició transitòria a partir de l'1 de gener de 2018, les referències a l'exercici 2019 són aplicables segons s'indica en l'apartat corresponent.

9. Els establiments han de comptabilitzar de manera prospectiva els efectes de la primera aplicació d'aquesta Circular a la resta de les partides que no recullen els apartats anteriors, i han de ser objecte d'informació en la memòria dels comptes anuals corresponents a l'exercici 2020.

Disposició transitòria segona. *Aplicació per primera vegada d'aquesta Circular als estats financers públics.*

En els estats financers públics corresponents a un període inferior a l'annual que es presentin l'any 2020, els establiments han d'aplicar de manera coherent les decisions adoptades segons la disposició transitòria primera.

Disposició transitòria tercera. *Aplicació per primera vegada d'aquesta Circular als estats financers reservats.*

1. Els primers estats reservats relatius als requeriments estadístics de la Unió Econòmica i Monetària, que regula la norma 13, que s'han de remetre al Banc d'Espanya amb els models, els criteris d'elaboració, la freqüència i el termini de remissió d'aquesta Circular són els corresponents al 31 de gener de 2020.

2. Els primers estats reservats, individuals i consolidats, que regulen les normes 11 i 12, que s'han de remetre al Banc d'Espanya amb els models, els criteris d'elaboració, la freqüència i el termini de remissió d'aquesta Circular són els corresponents al 30 de juny de 2020. Fins a la data indicada, s'han d'enviar al Banc d'Espanya els següents estats reservats individuals vigents abans de l'entrada en vigor d'aquesta Circular, amb els criteris de reconeixement i valoració d'aquesta Circular i amb la freqüència i els terminis amb els quals es van remetent: M.1 Balanç reservat, M.2 Detall de derivats i instruments financers híbrids, M.3 Balanç de moneda estrangera. Detall per monedes, M.6 Detall d'entitats de crèdit, M.14 Crèdit a altres sectors residents a Espanya classificat segons la seva finalitat i T.1 Compte de pèrdues i guanys reservat.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquesta Circular entra en vigor l'1 de gener de 2020.

Madrid, 26 de novembre de 2019.– El governador del Banc d'Espanya, Pablo Hernández de Cos.